

Szerkesztői iroda

kiadóhivatal:

Ifj. Cirner Józsefnél
Magyar-utca 2. sz. a.,
hova ugy a lap szelle-
mi részét illető köz-
lemények, mint az
előfizetések és hirde-
tések bérmentesen
küldendők.

Kéziratok nem adat-
nak vissza.

Megjelenik
minden vasárnap.

KÖZÉRDEK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hord-
va vagy vidékre pos-
tán küldve
egész évre 4 frt.
félre . . . 2 frt.
negyedévre 1 frt.

Hirdetések díja:
□ centiméterenként
3 kr. Kereskedők és
gyárosok külön ár-
kedvezményben ré-
szesülnek. Bélyegdíj
30 kr.

Nyitltár sora 20 kr.

A Bethlen-főiskola theologiai akadémiaja.

A nagyenyedi Bethlen-főiskola előljáróságától a következő értesítést vettük:

245—1895. Előlj. sz. Értesítés. Az ev. ref. Bethlen-kollégium theol. akadémiajának igazgatóságához érkezett több rendbeli tudakozódásra Előljáróságunk 245—1895. sz. határozata értelmében értesitem az érdekelt ifjakat, hogy, miután Előljáróságunk szerencsés volt a jövő 1895—6. iskolai évre helyettes theol. tanárokat megnyerni közvetlen egyházi hatóságok szabadságoldása folytán és felsőbb hatóságok jóváhagyása reményében Dr. Bartók György szászvárosi és Szécsi Ferencz felvinczi ref. lelkészeket és képesített theol. tanárokat, a Bethlen-kollégium theol. akadémiaján az evangelium magasztos igéinek hirdetése Isten segédelmével tovább fog folyni.

Nagy-Enyed, 1895. aug. 7.

Bartha Zsigmond s. k.,
előljárósági jegyző.

A leányzó tehát — bibliai kifejezéssel élve — nem alszik, annál kevésbé van meghalva. Az előljáróság kebelében helyreállott egyetértésnek erőteljes meg-

nyilatkozása ez értesítés, mely rövid szavakban mondja el azt a buzgó, lelkes tevékenységet, melyet a sors csapásaitól sokat szenvedett főiskola ősi, fényes intézményének: theologiai akadémiajának élettelen fenntartása és virágzóvá tétele érdekében kifejtett. Az a két név, melyet ez értesítés említ, s melyhez a már megválasztott Jancsó Sándor rendes tanár nevét kell fűznünk. — dicsősége lehet bármely egyetemi theologiai karnak, annál inkább a Bethlen-főiskola akadémiajának, melynek egykor növendékei, fényes reményű ifjai voltak. Most, midőn a főiskola előljáróságának meghívására kijelentették, hogy készek megválni nyugodt, csendes, anyagilag is kedvező papi állomásuktól, csak hogy egy nagy, nemes kötelességet teljesítve, a tudomány tanait és a béke szellemét oltásuk tanítványaik szívébe: a mi korunk sokszor sivár, önző és szolgál hajlamu jelenségei között vajmi ritka, nagy és nemes példát adnak nemcsak az ő fennkölt igéjüket váró ifjuságnak, hanem mindnyájunknak, kik a közélet terén küzdünk, munkálkodunk. Nem nézik s nem kérdik ők: vajjon mit hoz a jövő, vajjon lesz-e eredménye, sikere, dicsősége munkájunknak? vajjon a tul-

zásokra magát oly könnyen elragadtató egyházi főhatóság minő újabb akadályokat fog gördíteni, hogy keservessé tegye önzetlen fáradozásukat? ők lelkük fennkölt érzelmeit, legjobb tudásukat hozzák az első hívó szóra, melyet az elárult theologiai akadémia nevében hozzájuk intéztek, és kezükbe ragadják a zászlót, melynek becsületéért, ősi jó híréért igaz, hű lelkesedéssel fognak küzdeni.

A tanítványokon a sor, hogy meglassák és híven kövessék a fölemelt zászlót az ifju szívnek meleg ragaszkodásával és a tudománynak hő szeretetével. Az Alma Mater tárt karokkal várja fiait, kikről anyagilag is bőkezűen gondoskodva van. Nem a tanulók nagy száma fog sulyt és tekintélyt adni ez akadémiajának, hanem az alapos tudományos készütség, az igazi vallásos szellem s az a magas erkölcsi érzet, mely csak ott fejlődhetik, ahol a tanárt nem a kathedra teszi nagygyá, hanem elméjének és lelkének harmonikus fensége, mely az ifju elméjét és lelkét önkénytelenül is megragadva, őket a vallásos hit s a nemzeti szellem küzdeni és lelkesíteni képes bajnokaivá avatja föl.

B.

TÁRCZA.

Jár a malom . . .

Jár malom mind a három kereke,
Nincs oly csinos, mint a magyar menyecske,
Ha két karja ölelésre megnyílik,
A mennyország boldogságát hirdetik!

Korcsmárosné, bort ide az asztalra,
Hogy mulassak kedvemre már valaha!
Vig a kedvem, hogy megláttam szép szemét;
Engedje, hogy öleljem meg természet!

Eddig csupán bús dal volt az ajkamon,
De ezután vig leszek hát, fogadom;
Egy pár csókja felvidítja szívemet,
Mint a bora, piros bora kedvemet!

H. Szántó István.

A p i p a.

Szita Domokost, mikor a nyolcz heti ruguta-időt kitöltötte s az ezredes előtt fényesen letette a „brifung“-ot, a kapitánya elszólította a kompániától s maga mellé vitte legénynek. Ezek után ugy érezte Domokos, mintha ő sohasem tartozott volna a kompániához s per „bakák“ titulálta a régi kamerádokat. Ha szót váltott valakivel, tesztem; valami mulatságról szólva, így nyilatkozott

— Hát ott voltam én is, bakák is voltak ott, meg czibilek is.

Vagy pedig, ha másra terelte a szót, ezeket mondta:

— Holnap nagy napjuk lesz a bakáknak, übungsmarsra mennek.

Egy szóval Szita Domokos egy különvált testnek gondolta magát, bár ő is kék sapkát, meg szöges bakancsokat viselt, mint a többiek. De hát nagy sor az, mikor valakit kivesszük az őrmester ur gondviselő kezei közül, s nem kell neki ekzercizirozni, vizitekre menni, sőt mi több, még az ágyát is felmondják a kaszárnyában, hova csak menázi idején néz be ezután, mert hogy hát azt nem viszik helyébe. Boldog ember az ilyen! Nincs is egyéb dolga, mint gondozni a kapitány ur mondurját, meg a lovát — s ha esetleg kutyája van, azt is. Ebben különbözik az ordonáncz a többiektől s ezért csapja el magától a baka-titulust is.

Szita Domokosnak gyöngyül megy a dolga. A kapitánya kemény volt ugyan, de azért a kedvében tudott járni.

Mikor a bakák nyár idején, portól belepve, izzadtan, nehezen pihegve jöttek be a gyakorló-térről, ő ott ült az istálló-ajtóban, a gömbölyt levelű akác alatt s nagy igyekezettel fényesítette a kapitány ur csizmáit, s

mikor a bakák esős délutánon a kaszárnya folyosóján hadakoztak a bajnetos puskával, Szita Domokos jókedvűen csutakolta a pejkót, a kapitány ur szemefényét. Mert hogy a kapitány ur kegyeiből ki ne essék, a pejkóval jó barátságban kellett maradnia.

A kapitány ur reggeli kávéjából kimaradt cukor-darabokat a Domokos gyerek jóindulata folytán mind az fogvasztotta el. Hát ilyen dinszt mellett néha-néha haza is gondolhatott a legény falujába. Haza is gondolt, de sürűen. Láttá a kis zsuppos házat, ott a templom közelében. Arra a házra a nap is barátságosabban süt, mint itt a városban akármelyik egyemeletesre. Láttá az almafákkal szegélyezett udvart, a mestergerendás kis szobát, melynek közepén ott áll a négyszögletes tölgyfaasztal. Fehér abrosz van rajta, az abrosz felett zöld mázos nagy leveses tál, melyből csendesesen kanalaz egy öreg ember, meg egy öreg asszony. Mig esznek is, csak ő reá gondolnak azok. Így hiszi ezt Domokos, amiben igaza is lehet. S mikor ilyen gondolatokkal bibelődik, mérges kezekkel veti meg a kapitány ur ágyát — jó puhára. A pihével töltött fehér vánkókat haragosan ránczálja.

— Van ilyen az édes szülémnek is elég, hejh, mikor nyugtathatom rajtuk a fejemet?

Felhívás**Magyarország gazdaközönségéhez.**

Az 1895. évi VIII. t.-cz. a f. évi november hó 20- és 30-ika közt Magyarország területén általános mezőgazdasági statisztikai összeírást rendelt el, Nemcsak a kormány óhajtása volt ez, hanem hazánk gazda-közönségének is évek óta hangoztatott kívánsága.

A tengerentuli nagy gabonatermesztő országok versenye s a termények árának rendkívüli hanyatlása Európaszerte, évről-évre nehezebbé teszi a mezőgazdaság helyzetét. Súlyosan érezzük mi is ezt a válságot s a kormány és a társadalom vállvetett erőfeszítésére van szükség, hogy megállítsunk a mostani viszonyok között s megvethessük a mezőgazdaság újabb virágzásának alapját.

De arra, hogy helyesen tüzzük ki a célt s jól válasszuk meg az utakat és módokat a helyzet javítására, szükségünk van a hazai viszonyok és állapotok beható, alapos megismerésére, a mit azonban nem érhetünk el másképp, mint egy lelkiismeretes, pontos, részletes statisztikai összeírás segítségével.

Belátta ezt a mezőgazdasági érdekek minden igaz barátja és illetékes képviselője; belátták legkiválóbb gazdáink, belátták a gazdasági egyesületek, belátta a kormány. A törvényhozás pedig áldozatot nem kímélve, pártkülönbség nélkül, ritka egyértelműséggel szavazta meg a nagyterjedelmű adatgyűjtés és feldolgozás költségeit.

Lesz-e haszna az áldozatnak? Lesz-e sikere a fáradozásoknak? Az egyedül a gazdaközönségtől függ! Ha a valóságnak teljesen megfelelő adatokat nyerünk, megvethetjük azt a biztos alapot, melyre nyugodtan építhetünk, de ha a valóságtól eltérő, hamis adatok folynak be, nemcsak a sok költség, munka, fáradozás vesz kárba, hanem a magyar mezőgazdaság felvirágoztatásán fáradozó hatóságok és szakkörök annak a veszélynek is ki lesznek téve, hogy a valótlan adatoktól félrevezetve, hasznos helyett káros intézkedéseket tesznek.

Az adatok bevallásánál tehát legelső feltétel a teljes őszinteség. A titkolózással gazdaközönségünk csak magának ártana; olyanforma volna ez, mintha a beteg azon igyekeznék, hogy az orvos valahogy el ne találja baját, hanem egészen más betegség ellen gyógyítsa.

A tiszta valóságnak bevallásából senkire semmiféle kár vagy hátrány nem hárul. Felkérem ennél fogva a hazai gazdaközönséget, hogy ha netalán itt-ott olyan balvélemények támadnának, hogy ez az összeírás adóztatási célból történik, világosítsák fel a tévelygőket és félrevezetetteket s magyarázzák meg, hogy ezek az adatok kizárólag a mezőgazdaság és a földművelő-nép érdekében gyűjtetnek; adóhivatalok, vagy más pénzügyi hatóságok még csak látni sem fogják ezeket; szóval a mezőgazdasági statisztikai összeírás nincs összekötve semmiféle adóztatási céllal.

De felkérem gazdaközönségünket, ügyeljen arra is, nehogy egyesek tréfából vagy hiúságból valljanak be hamis adatokat s az ily kicsinyes, nevétséges emberi gyarlóságok meghiusítsák a nagy, országos műsikerét.

A mezőgazdasági statisztikai összeírás az egész, nagy gazdaközönség buzgó, tevékeny közreműködése nélkül eredményes nem lehet. Az ország és saját érdekük egyaránt kívánja, hogy tegyenek meg minden lehetőt a munkálat érdekében. Minden gazdálkodó már jó előre tekintsen körül figyelmesen, gazdaságában jegyezgesse fel, hogy mennyi földön gazdálkodik, mennyi és milyen gazdasági eszköze, házi állata, stb. van, hogy annak idején egészen pontosan jelenthesse be az adatokat az összeíró ügynököknek.

Az egész összeírási munkálatban legfontosabb személy az összeíró ügynök. Kívánatos, hogy erre az igen fontos állásra a legintelligensebb gazdák, birtokosok vállalkozzanak. Nem alázza ezzel meg magát senki, legyen bármily nagy ur, vagy előkelő személyiség. Sőt dicsőséget szerez vele, mert polgári kötelességét hiven teljesíteni s osz-

tályérdeket tisztességgel szolgálni: csak emelhet mindenkit a közbeesülésben. Ne engedjék gazdáink, hogy összeíró ügynökökül olyanok alkalmaztassanak, kik a földműveléshez csak alig értenek, vagy ha értenek is, nincsenek közvetlenül összeforva a mezőgazdaság érdekével. Az öntevékenységre a legjobb alkalom kínálkozik, mutassák meg gazdáink, hogy abban a nagy és fontos társadalmi osztályban, melyet ők képviselnek, van elég közszellem, van elég buzgóság s mikor saját javuk, boldogulásuk forog szóban, nem állnak félre összedugott kézzel.

A magyar gazdaközönségnek nemcsak hazafiságára, hanem saját jól felfogott érdekére hivatkozom s gazdáinkat a legelsőtől a legutolsóig teljes bizalommal kérem fel, hogy a mezőgazdasági statisztikai összeírás nagy munkáját minden kitelhető módon támogatni és előmozdítani szíveskedjenek.

Budapest, 1895. július hó 19-én.

Gr. Festetics Andor, s. k.
földművelésügyi m. kir. miniszter.

Egy hang községi igazságszolgáltatásunkról.

„Kötelességérzet ma már nincsen!” A méltatlankodás ezen szavai lebbentek el a z...i polgári bíróság egyik tisztelben álló közegének ajakáról, midőn hivatalához illő komolysággal hallgatta meg az n...i földművelő alábbi panaszát:

„Mátfél év gond és küzdelemteljes napjai peregtek le már azóta, hogy a Tekintetes Notárius Urnak exekuczióval kellett volna oda hatni, hogy egyik helybeli lakos szomszédomnál fennálló 15 fnt tőkekövetelésnek birtokába juthassak; dacára azonban gyakori kérésem és sürgetésemnek, igaz ügyemmel ma is ott állok, ahol ezelőtt másfél esztendővel állottam.”

(Rendelet.) „Panaszoló ügye haladéktalanul elintézendő, s egyuttal figyelmeztetik az „érdemes” eljárásról a hasonló ügyek „érdemesebb” elintézésére.”

„Egyben felhívatik cím az eljárást netalán gátló körülmények azonnali bejelentésére.”

mikor jön haza a kapitány ur, s mikor belépett az ajtón, összeresztent.

— Domokos!

Állt ott a kapitánya előtt, mint a szálfa.

— Parancs, kapitány ur!

— Hiba van, Domokos.

A legény azt hitte, hogy most mindjárt rászakad a stukatur.

— Poros az ágy, porosak a székek, mi csoda rendetlenség ez?

Mázsás kő esett le a szivéről. Még nem vett észre a kapitány ur semmit. S az öreg hogy örül majd az ajándéknak, Istenem!

Egy pár napig aggságoskodott Domokos, de a kapitánya ügyet se vetett reá. Csak kedve nem volt olyan, mint egyébkor. Mint ha szomorkodásra adta volna a fejét. Domokos úgy vélte és bántotta szörnyen. Mi baja, mi bánata lehet az ő kapitányának?

Nem birta már tovább. Kemény stellungba megállott a gazdája előtt, az reá nézett, de a legény úgy látta, hogy akkor is szomoruan.

— Mit akarsz, Domokos?

Domokos kemény, érczes hangon mondta el a mondókáját:

— Csak azt kérdezem alázatosan, hogy a pipa miatt szomorkodik a kapitány ur?

Toth Dezső.

Egyébként, ha ilyen gondolatok nem bántják, igen komoly és pontos legény ez a Domokos. Árgus szemekkel vigyáz a kapitány ur legapróbb holmijára is, nehogy csorba essék valamelyikben. Számon kéri tőle a kapitány, az bizonyos. No hát eddig nem is történt semmi baj. Szita Domokos rendben tartott mindent.

Egyik napon, mikor a bakák még javában defelliroztak a nagy réten s Szita Domokos javában rendezkedett a szobában, csak belépett ám az ajtón Koczor Miska, a Domokos földije. Ezzel a Koczor Miskával együtt szolgáltak a kompániánál, de valami súlyos betegséget kapott a gyerek, ami miatt szupervizitre küldték, s im, most végkép szabadságot kaptak.

— Mégyek haza pajtás, mit izensz az otthonvalóknak?

Jézus Máriám, hogy mit izenjen? ez egy lélekzetre eszébe sem jutott Domokosnak.

— Hát tiszteltetem őket, az édes apámat, az édes anyámat, meg mindenkit, aki ismert valamikor s aki rám emlékszik még.

Paroláztak és igen érzékenyen bucsuzkodtak.

Koczor Miska, mikor már távozó félben volt, megkérdezte:

— Hát nem küldesz haza valamit a városból az öregeknek, pajtás?

Szita Domokos lehorgasztotta a fejét.

— Mit küldenék pajtás? a lénungomat czukorra költöttem — megette a lovunk.

Mikor Koczor Miska vontatott, lassu léptekkel elhagyta a szobát, Domokos szomoruan nézett maga körül. Mégis meg kellene valamivel tisztelni az öregeket, legalább csak az egyiket is, de mivel? A pipa-állványon akadt meg a szeme: egy cizfrán faragott szép tajtékpipa volt ott a többiek között. Az jó lenne. De ez a kapitány uré! Eh, talán el lehet tussolni, talán nem veszi észre. Hirtelen leemelte az állványról, papirosba takarta s szépen futott a Koczor gyerek után.

— Add oda, pajtás, ezt az édes apámnak; szíjjon belőle az én egészségemre is.

S mig ezeket elmondta Domokos, nem mert a pajtása szemébe nézni. A lelkiismeret furdalta. Mit szól a kapitány ur, ha keresi és nem találja a pipát? Ót fogja gyanuba venni, anyyi szent. De ő semmiről sem tud. Sohase látta azt a jószágot, sohase vette a kezébe. Nem bánja, ha visszaküldi is a kompániához, se látója, se tudója nem volt semminek. Egy kissé zavartnak látszott Domokos; a szobát se szedte úgy rendbe, mint ahogy szokta eddig. Nehezen várta,

(Jelentés.) „Bátor vagyok jelenteni, hogy N. N. végrehajtható végrehajtásos panasz, mivel panasz az eljárás fogantatásáért járó kiszállási díj mindeig le nem fizette, teljesen alaptalan.“

(Ujabbí rendelet.) „Minden alapot nélkülöző jelentésre értesítetik, hogy helyben teljesített végrehajtásért, valamint a bírói szemle fogantatásáért díj nem jár,“ stb.

Ime, egy korunkbeli, újabbí példája annak, hogy mennyire teljesítik egyes községek előjárói, s illetve némely körök jegyzői az 1877. évi XXII. t. cz. és ennek értelmében kiadott bel- és igazságügyminiszteri rendeletnek kisebb polg. peres ügyekben követendő eljárásra vonatkozó intézkedéseit.

Ha egyfelől jelzett t. cz. szakaszaival és az idevonatkozó miniszteri rendelettel megismerkedtünk, s ez uton informálva vagyunk a kisebb polg. peres ügyekben követendő ügyviteli szabályok mibenlétéről és másfelől figyelemmel kísérjük azon eljárást, melyet ez irányban — nem mint szabályszerű — azonban mint általában szokásszerű téves eljárást gyakorol megénkben néhány körnek jegyzője, kényszerülünk föltenni a kérdést: „Mire valók hát a törvény rendelkezései?“

Hogy állításom tényszerűsége annál szembevetőbb legyen, bocsátkozunk kissé a polg. peres ügyek körüli szabályos eljárás tüzetesebb részletezésébe.

Az 1877. évi XXII. t. cz. 5. §. b.) és c.) pontja szerint a községi bíráskodást községekben a bíró, a tanács egy tagja és a jegyzővel — illetve az előjáróság 2 tagjával — gyakorolja. Ügyviteli tekintetben az 1878. évi február 4-én kiadott bel- és igazságügyminiszteri rendelet szerint az előjáróság által vezetendők: a) „panaszkönyv“, b) „betűrendes mutatókönyv“, c.) „határidőnapló“, d) „jegyzék a pénzbüntetésekről“. A „panaszkönyvbe“ a szóval, vagy írásban előterjesztett keresetek és más bíróságok megkeresései (p. tanukihallgatás, bírói szemle, vagy végrehajtás fogantatása iránt) külön foilyó szám alatt vezetendők be; meg az ügy folyamán előterjesztett beadványok csatolandók... A panaszkönyvbe bejegyzett ügyekről készített betűrendes „mutatókönyvbe“ a felek nevei és a vonatkozó ügyszámok jegyzendők be... A „határidőnapló“ lapjai felül a határnapokkal láttatnak el és a megfelelő rovatokban az ügy panaszkönyvi száma, panaszló és panaszlott neve és az eszközendő jogcselekvény jegyzendők be... .

A pénzbüntetésekről „jegyzékbe“ a bírói határozatokkal kiszabott pénzbírságok vezetendők be, melyről a közigazgatáshoz negyedéves jelentés teendő... A törvény 30. §-ban érintett „idézvény“ szabályszerű vét-iv ellenében kézbesítendő, mert csak így hozható végérvényes ítélet. Netaláni végrehajtási eljárás szabályos jegyzőkönyv felvétele mellett eszközöltetik, melynek az általános kelleken kívül a végrehajtásról szóló 1881. évi LX. t. cz. 173. §-ban jelzettek is ki kell terjeszkednie. A bírósági iratok gondosan megőrzendők, s a panaszkönyvben nyert foilyó számok szerinti sorrendben kezelendők.

Daczára azonban a jelzett törvény és miniszteri rendeletben kiemelt és fennebb hangsúlyozott rendelkezésnek, — sajnálattal kell kimondanunk a szomorú valót, hogy megénkben igen sok község előjárósága hagyja figyelmen kívül a törvényt, s ennek szava már-már csaknem elhaló hang előttük a pusztában. Sajnálattal tapasztaljuk, hogy az előírt módon és formában vezetendő, fen-

nebb jelölt nyilvántartási naplók nemcsak hogy pontosan nem vezetettek, sőt a legtöbb helyen — az egy panaszkönyv kivételével — felfektetve egyáltalán nincsenek, s nagyobb megbotránkozásul állítani merem, hogy van község megénkben és nem egy, hol a községi peres ügyekre vonatkozólag semmi jegyzék — tehát sem panaszkönyv — nem vezetettek, s így az evidenciára súly fektetve nincsen... .

Az ügyviteli ily rendetlen kezeléséből ítélve, nem csodálkozunk azon gyakorta előforduló eseteken, melyek a legközönségesebb végrehajtási ügyek szabályos keresztülvihetésének akadályokba ütközéséről tanuskodnak; nem csodálkozhatunk, ha pereik után tudakozódó — a míveltségnek igen primitív fokán álló — egyes felek vagy ebrudon kerülnek ki a „nótáriusi kaczelláriáról“, vagy pedig részeseülnek olyforma nyakaszegett fölvilágosításban, mely „joggal“ becületére válhatik bármelyik kitünően hazudozó cseh-mesternek.

Kérdem tehát: hogyan halhat ki ennyire a községi hivatalos közegekből a köteleesség érzete, hogyan verhetett gyökeret ily mélyen az egyaránt kötelező törvény rendelkezéseinek feltűnő mellözése? . . . Kimondhatjuk meggyőződésszerűleg, hogy az ok határozottan a nagymérvű felületességben rejlik és ebben (hogy ne mondjam: a megbotránkozató hanyagság és törvény-nemtudásban) keresendő, minek a dolog természetéből kifolyó szomorú következése a folytonos rendellenességekkel való szakadatlan vívódás... . Ime! pár szóban a fogyasztás elszomorító magyarázata: „Manapság az ellenőrzésre hivatott közegek is ellenőrzésre várnak“... „köteleességérzet nincs“! . . .

Rajta hát! . . . tovább! . . . és tovább! . . . Terjesszük ki a köteleességérzetet nem ismerő eljárás alkalmazását a községi ügyvitelnek minden ágazatára, mert majd — méltó bünhődésül — csak így lehet illó hozzánk a nyerendő „tövis“ (babér) koszoru, s majd — ha a régiék elmúlnak s mindenek megújulnak — midőn lelkiismeretünk hangja már későn szól, majd akkor méltóképpen sohajthatunk fel ezen szavakkal: „És most kezdedbe ajánlom lelkemet, Istenem, mert pályám futását bevégeztem“! . . .

Vass Albert
kr. s.

Kiállítási hiénák.

Erosen készülünk a millennium megünneplésére az országos kiállításán. Ha az ezredéves nemzeti ünnepre szóba hozott egyéb alkotások és tervek elposványosodnak is, a kiállítás egész erővel dolgoznak és az előhaladás építkezésekben, berendezésekben már oly mérvű, hogy az országos tárlatot kétségkívül meg lehet nyitni pontosan és fényesen, amint kívánja és előmozdítja ezt a sikert minden jó hazafi.

Már meg lehet állapítani, hogy az ezredéves kiállítás sikerülni fog, mert mindenben meg vannak erre az előzetes feltételek és ami különösen a természetszerűleg domináló igazi kiállítást illeti, a tárlatnak e részében biztosítva van az egész ország számottevő ipari tényezőinek részvétele és az, hogy a kiállítók a legmagasabb ambícióval mennek erre a versenyre, mely egyúttal a fölemelő ünnepnek színtere is, a bemutatása egy viszontagságos ezredév küzdelmes haladásának és a próba arra, hogy meg tud már állani az ország a maga lábán, csak legyenek kormányfőfiai és törvényhozói, akik a

közgazdasági önállóságot követelni és elérni tudják.

Bizonyára ennek a törekvésnek szolgálata vezette az ország gyárosait és iparosait, mikor tulnyomóan súlyos anyagi helyzetükhöz képest nehéz és nagy áldozatokat hoznak az ezredéves kiállításra, mert azt akarják, hogy a megjelenésük egyenkint és együtt impozáns legyen, és hogy elérjék a kettős célt, melyet oly helyesen szem előtt tartottak. Azt, hogy a magyar ipart a maga nem kicsinyelhető értékében mutassák be a külföldnek, mely kétségtelenül tömegesen lesz képviselve az ezredéves kiállítás látogatói között, és azt, hogy a magyar ipart bemutassák a magyaroknak, kik még mindig elfogultak vele szemben és előnyt adnak a külföldi készítményeknek.

Nagy szolgálat az, melyet a magyar iparosok tesznek ezen a kiállításon a közérdeknek és ezt természetesen méltányolni fogja a kiállítási igazgatóság, méltányolni fogják a zsűri teljesen önként, mindenkinek az érdeme szerint és az őt megillető mértékben, a nélkül, hogy bárkinek is szüksége lenne valami közvetítésre, protekcióra, vagy éppen holmi millenniumi irodák, lapok támogatására, melyek már is gombamódra teremnek a fővárosban, hogy mindenféle czimken kizsarolják a hiszékeny közönséget.

Mire megnyílik a kiállítás és megkezdődik Budapestre a remélt népvándorlás, az ottani rendőrség kifüggeszti megint azokat az ösmert táblákat, melyekről feltűnő betűk hirdetik a világ minden nyelvén, hogy: „Óvakodjunk a zsebmetzőktől.“

De mi már most kifüggesztjük ezt a táblát és nem hangsúlyozhatjuk eléggé az érdekeltek előtt, hogy az Istenért: óvakodjanak már is azoktól a zsebmetzőktől, kik írott és nyomtatott körlevelekben ajánkoznak az érdekeik képviselésére, kitüntetések szerzésére és mindenre, amivel előleg, pénzt eszkamotirozhatnak ki a zsebeikből.

Messze vagyunk még a kiállítás megnyitásától, de a tolvajok és szédelgők már is megjelentek az ő harcsterükön, ahol megtámadják a becsület és hiszékeny közönséget. Egymásra akadnak a fővárosban a kétes értékű vállalatok, melyek a kiállítók megszarolására pályáznak, följajánlván szolgálataikat, hogy a kiállítandó tárgyak számára a legjobb elhelyezést, az eladást, a kitüntetést biztosítják és ezért nem kérnek sokat, csak valamely szerény jutalékot és egy kis előleget; mert jól tudják ezek a szédelgő gazok, hogy semmi szolgálatot nem képesek tenni, hogy tehát csak egy bizonyos nekik: az az előleg, amit ki tudnak zsarolni egy-egy hiu és hiszékeny embertől.

Az avatottabb kiállítók már tudják, a többiek pedig vegyék tudomásul, hogy az országos kiállításán nincs szüksége protekcióra senkinek, sem a tárgyai elhelyezésénél, sem az ítélezéseknél, sehol. Ha valakinek jogos kívánságai vannak, forduljon azzal a kiállítás igazgatóságához, mely mindenben eljár köteleességéből és maguknak az érdekelteknek megtesz minden lehető szolgálatot, de természetesen elvből vissza kell hogy utasítsa mindazoknak a szédelgőknek közvetítését, kiket találóan csak kiállítási hiénáknak lehet nevezni és akikre a fővárosi rendőrségnek kötelessége ügyelni, nehogy sikerrel folytathassák aljas kalózkodásaikat.

Jól megértsék hát az iparosok: semmi, de semmi közbenjárásra nincs szükségük, legfőlebb a kerületi bizottságokéra, vagy a

saját helyi bizottságaik támogatására, amely nem kerül egy krajczárba sem. És ha e szerint akárki, akárminő ügy alatt az iparosokhoz fordul, ha szolgálatait ajánlgatja pénzért, vagy ingyen, ha szaklapot, kiállítási közlönyt, ha reklámot kínál: nehogy lepre menjenek és bár csak egy forintot is kidobjanak képzelt szolgálatok fejében. Ellenkezőleg, még azzal se elégedjenek meg az üldözött kiállítók, hogy félre lökik a fosztogató nyomtatványokat vagy irásokat, hanem küldjék azokat vagy a kiállítás igazgatóságához, vagy kerületi bizottságaikhoz, melyek kötelességükhöz képest üldöztetni fogják a szerencsét próbáló hiénákat és lehetetlennek teszik nekik, hogy áldozatok kerüljenek a körmeik közé.

Nagy fontosságú dolog, hogy ezt az óvat tudomásul vegyék és kövessék a vidéki kiállítók, mert ahol az ezredéves kiállítás iránt elkedvetlenedés mutatkozott, mindenütt az 1885-iki országos tárlat drága emlékeire hivatkoznak az iparosok és kizsákmányoltatásnak ismétlődésétől felve, inkább távol maradtak most egészen. Egyszerűen rajtuk áll pedig, hogy megőrizsük magunkat a zsebmetszőktől, főleg mert azok csak levelekkel férnek hozzánk és csak rajtuk áll, hogy ne kotorászassanak a zsebeinkben.

Egy elvet tanuljon meg az érdekelt közönség és ezzel meg van védelmezve minden szedelges ellen. Az elv az, hogy a kiállítás igazgatósága és a zsüri előtt minden egyes kiállító képviselheti önmagát legjobban, a saját becsületes értéke szerint, hogy tehát csak elrontja ügyét, ha akármilyen jogosulatlan, képviselőre bizza magát, mely költséges és megszégyenítő is. Mert végre is kinohettünk volna már abból, hogy a vakmerő zsebmetszők lefózzanak bennünket és a mi pénzünkön ivott pezsgő mellett kicaczagják a boldogságunkat.

Levelezés.

Tövis, 1895. aug. 6.

Ritka ténynek volt tanuja f. hó. 4-én Tövis nagyközség lakossága. Összeállott ugyanis ifjusága vallás- és felekezeti különbség nélkül és rendezett oly mulatságot, mely még hosszú ideig példaképpen fog szerepelni a későbbi ivadék számára, amennyiben a Tövisen épülő izr. templom javára táncszal egybekötött műkedvelői színi előadást rendezett.

Gabányi „Apósok” című vígjátéka került színre oly kitérő szerepbeosztással, oly szakértelemmel, hogy még gyakorolt színészeknél sem lehet különbet várni. Különösen Flórián Gábor ur (Bogyai Farkas) oly remek alakítást nyújtott, hogy nyílt színen is számtalanszor kitapsolták. A szereplő hölgyek: Nagler Sarolta k. a. (Felvinczi Laura), Frilt Emília k. a. (Felvinczi Margit) és Szoukop Róza k. a. (Juliska) annyira elemőkben érezték magukat, hogy valóságos gyönyör volt őket nézni. Igazi jó após volt Vitos Menyhért ur (Felvinczi Eduárd). Löwe Dezsó ur (Dr. Gáti Elek), Löwe Mór ur (Zab Feri) kacagató alakok voltak; sok dicséretet érdemelnek Benkő Márton ur (Bogyai Farkas), Bogyó Andor ur (Bogyai Pali) és Salamon Andor ur (Antal). Teljes elismeréssel kell adózni a rendező Kiss Elek urnak.

Az összejáték is nagyon kitérő volt. Midőn fáradságukért dicséretet érdemelnek, annál nagyobbak lehetnek részesei azért, midőn ezen szép mulatsággal a felekezeti béke oltárán áldoztak és ezáltal a mai világban

oly ritka szép türelmességnek adták tanujelét. Előadás után táncz volt, melyen Tövis és környékének elitéje volt jelen.

De a szép erkölcsi siker mellett az anyagi sem maradt el, amennyiben 98 frt jutott a tövisi izr. templomépítési bizottságnak. Felülfizettek a következő urak és hölgyek: Szász József főszolgabíró, (Nagy-Enyed) 5 frt, Wirthl József 3 frt, Dr. Boér Jenő, Dr. Simon Aron, Horváth József városi főjegyző (N.-Enyed) Salamon Herman, Diámánt Sámuel, Löwe Sámuel, Ferenczi Albert, Steinberger Dávidné (Csáklya), Sflakovies Jácint, Molnár Antal 2—2 frtot, Adorján Elek (N.-Enyed, Kaufman Gyula, Klein Malvina 1 frt 50 kr, Krenzel Sándor, Fried Leopold, Kriszán István, Rafael Samu (Felgyógy), Schwartz Bernhard, Csathó Ferencz, Salamon Jakab (Krakkó). Özv. Salamon Sáli, ifj. Mihelyes Zsiga, Klein Mór, Grünfeld Mór (Felvincz) 1—1 frtot, Özv. Balogh Jánosné urhölgy 1 frt, Löwe Czeller (Diód) Dancziger Herman, Rottenstein Salamon, Löwi Ignác, Özv. Molnár Józsefné, Kovács Miklós, Ábrahám Mór, Martin Konrad, Jónás Johanna, Jokszman Ödön, Fabián Ferencz, Salamon Dávid, Löwi Márton, Krim István, Majoros József (Szeged), Heszkel Izsák (O.-Csesztve), Málnási Károly (N.-Enyed), Ángyel József (O.-Lapád), Lázár János (N.-Enyed), Hosszu Francziska, Szilveszter Gamaliel, Szabó István (Szeged), Belán Gligor, Sebestyén Sándor (N.-Enyed), Salamon József Sz.-Udvarhely), Nagy Lajos, Drach Adolf és N. N. templom-barát urak 50—50 krt. Fogadják a nemes adakozók szívből fakadó köszönetünket.

Egy érdekelt.

Vegyes hírek.

— **Személyi hírek.** Csató János kir. tanácsos, alispán, tiz napra Hunyad-vármegyébe a Retyezát környékére rándult ki. Horváth Miklós főszámvevő Veszprémbement, rokon látogatásra használva fel szabadság-idejét.

— **Áthelyezés.** A helyben állomásozó 21. honvéd gyalogezred 2. zászlóalj parancsnokává Javorik Lajos őrnagy helyezettett át Maros-Vásárhelyről. — Mint városi társadalmunk új tagját, szívélyesen üdvözljük.

— **Kinevezés.** Ács Jenő abrudbányai kir. közjegyző-jelölt a helybeli kir. járásbíró-sázhhoz ideiglenes aljegyzőnek neveztetett ki. Gratulálunk.

— **Áthelyezés.** Rozendfeld Ignác m. kir. posta- és táviratdatiszt — mint értesülünk — hasonló minőségben Budapestre helyeztetett át. Valóban sajnáljuk e pontos és lelkiismeretes hivatalnoknak városunkból való eltávozását.

— **Lukács Béla** v. b. t. t., volt kereskedelemügyi minisztert, Zalathna szülöttét, ki családjával együtt szokott üdülő-helyére Zalathnára érkezett, f. hó 7-én Zalathna polgársága fátylós zenével tisztelte meg. A közönség nevében főtiszt. Montani Gyula gör. kath. lelkész, főesperes üdvözölte. A szép magyarsággal, hatással elmondott beszéd után Ő Exczellenziája szólott, egyetértésre, kölcsönös becsülés- és hazaszeretetre buzdítva e város különböző ajku polgárait. Szívünkben ohajtjuk, hogy Ő Exczellenziája jelen alkalommal is találja jól magát üdülő-helyén Zalathnán. Adja Isten, hogy nemes szívének áldásait minél hosszabb ideig érezhesstük.

— **Szamosi László** festőművész műter-

mében pár nap múlva teljesen kész lesz „Mária mennybemenetele” Murilló hírneves festménye után, mely néhai Szvoboda Károlyné kegyes hagyományából a helybeli r. kath. templom számára készült s f. hó 15-én valószínűleg elhelyezhető lesz a templomban. Néhai id. Zeyk Károly főispán, Sándor Elek polgármester és dr. Kovács Ödön képei is készülöben vannak. Szőke Károly honvéd őrnagy képe pedig be van fejezve s akik látták, dicsérik a hű arczkifejezést és színezést.

— **A királyváró Kolozsmegye.** Kolozsmegye serényen készülődik arra, hogy ő Felségét a királyt méltóan fogadhassa. Tudvalevő, hogy ő Felsége a b.-hunyadi hadgyakorlat alatt szeptember 22—26-áig a főhadiszálláson, Bánffyhunyadon Barcsay Domokos házában fog lakni. Barcsay a király érkezése alkalmából gyönyörű verandát és egy tornyot épített kastélyához. Bánffy-Hunyadon nagymérvű utépitések és utjavítások folynak Gyarmathy Miklós alispán intézkedésére Hartmann Adolf kir. mérnök szakszerű tervei alapján és az ő buzgó művezetése mellett. A munkálatokat Horovitz Sámuel vállalkozó végzi. Épülőfélben van az indóházról a községhez az egészen új ut, melynek az a hivatása, hogy az eddig létezett egyetlen bevezető utcáról a nagy forgalmat részben elterelje és a közlekedést megkönnyítse. Ezenkívül a vasutól a Barcsay-házig, hol ő felsége lakni fog, az ut két oldalt kövezett árokkal és járdákkal fog ellátni, magát az uttestet is helyre állítják. Tervben van a győrfalvi utcai nagy hidra két oldalt gyalogjárót emelni. Továbbá az utat Zentelkéig macadamirozni fogják. A napokban járt Bánffy-Hunyadon a díszítési bizottság, melyben részt vett gr. Béli Ákos főispán, Gyarmathy Miklós alispán, Hartmann Adolf kir. mérnök, Kertész főszolgabíró, a községi elöljáróság, a m. kir. államvasutak igazgatósága és üzletvezetőségi kiküldöttjei. Ez alkalommal megállapították a király tisztelőire felállítandó diadalkapuk helyeit. Összesen három diadalkaput emelnek. Ezek elhelyezéséről, valamint a többi részletekről közelebbről adunk számot.

— **Gyászhir.** Ábend András méhészeti vándortanító neje szül. Rozsa Anna folyó hó 9-én d. u. 6 órakor 67 éves korában, boldog házassága 49-ik évében, több heti szenvedés után meghalt. Temetése folyó hó 11-kén d. u. 4 órakor lesz. Béke poraira!

— **Katonák városunkban.** A cs. és kir. 82. gyalogezred folyó hó 10-én reggel 9 órakor városunkba érkezett, hogy a város környékén 11 napig gyakorlatokat tartson. A mintegy 1300 emberből álló ezred saját zenekara által játszott ropogós magyar nóták hangjai és városi közönségünk érdeklődése mellett vonult be Lövenhaubi Cordier ezredes, Schweitzer lovag, alezredes, báró Pongrácz, Petrovits, Höchs, és Gregics őrnagyok vezénylete alatt. A többnyire magyar legénységből álló ezredet örömmel üdvözljük és szíves vendéglátásról biztosítjuk farsztó itt időzéstük alatt.

— **A fedett táncz helyiség ünnepélyes megnyitása.** Az ujonan épült fedett táncz helyiség ünnepélyes felavatása alkalmából alakult 100-as rendező bizottság a következő meghívót adta ki:

A Zeyk Dániel főispán, Csató János kir. tan. alispán, Kovács Gyula polgármester, Folyovich Sándor, Dr. Magyar Károly, Reinbold Olivér, Gáspár János, Müller Mihály, Pogány János, Br. Kemény Simon,

Scheidel József, Török Bertalan és id. Winkler János urak védnöksége alatt 1895. aug. 11-én Nagy-Enyedén a sétatéren az újonnan épült fedett táncz helyiség felavatása alkalmából megartandó sétatánczversenyyel egybekötött zártkörű tánczestélyre czimzettet és családját tisztelettel meghívják a 100-as rendező bizottság nevében: Dr. Varró László elnök, Albert Ivan, Lázár István, Morágyi István, Barabás Károly, Lenk Lajos, Ifj. Winkler János, alelnökök. Dr. Garda Kálmán jegyző, Dr. Gyarmathy Ernő jegyző, Günther Lajos, Jakab Károly, Mátyás Lajos, Z. Szócs Sándor, pénztárnokok, Papp Ferencz, Richard Mihály, Sebestyén Sándor, Székelyhidyi Ödön, ellenőrök. Belépti díj a sétatánczversenyre és tánczestélyre: személy-jegy 1 frt, családjegy 2 frt, kizárólag a sétatánczversenyre 20 kr. — A tánczestélyre megváltott jegy a sétatéri tánczversenyeni részvételre is jogosít. A sétatánczverseny kezdete d. u. 6 órakor, a tánczestély kezdete este 8 órakor. Jegyek előre válthatók és pedig a tánczestélyre csak a meghívó előmutatása mellett Papp János gyógyszerárban és Günther Lajos könyvkereskedésében. Hűsítők, ételek és italokról gondoskodva lesz. A zenét a gyulafehérvári 82-ik es. és kir. gyalogezred házi zenekara és a helybeli első cigány zenekar fogja szolgáltatni. A befolyó tiszta jövedelem és az esetleges felülfizetések a fedett táncz helyiség felszerelésére fognak fordítatni.

— **A járdakövezés** a Várszeg-utca egyik oldalán be van fejezve. Jó volna a piac-téren, a pataktól kezdve a minoriták során le a Magyar-utczába, most kezdeni el a járda lerakását, hogy a kedvezőtlen őszi időjárás előtt be legyen fejezve, mert kétségtelenül ez a vonal az, melyen a legnagyobb forgalom van részint az üzletek, részint a különböző hivatalok miatt. Hagyják el tehát a kevésbé jelentékeny vonalokat későbbre s fogjanak hozzá a fontosabbhoz kellő időben.

— **Figyelmeztetésül.** Püspöki vizsgálat alatt álló n.-enyedi ev. ref. egyházközségünk mindazon papválasztási joggal bíró t. tagjai, kik a közlegő papválasztás alkalmával választói jogukat gyakorolni ohajtják, felhívattak, miszerint úgy egyházi rovat, valamint domestikai járulékok czimén feválló hátralekakat f. 1895. évi augusztus hó 15. napjáig törlesszék akár az egyházi pénztárnoknál, akár a rovatalt gyűjtő egyházi szolgánál, mert ellenkező esetben egyházi törvényeink értelmében papválasztási jogot ez alkalommal nem gyakorolhatnak. Megjegyezzük, miként a f. 1895. évre előirt egyházi rovat és domestikai járulékok be nem fizetése hátralek számba nem megy. Hátralek az, mi mult 1894. évi decz. 31-ig befizetendő lett volna. A n.-enyedi ev. ref. egyházközség keblit tanácsnak f. július hó 21-én tartott üléséből. Gáspár János főgondnok.

— **Az erdősités előmozdítása.** A földmívelésügyi miniszter felhívja az erdőbirtokosokat, kik az 1879. évi XXXI. t. cikk 165. §-ban megjelölt kopár és futóhomok területeken a jövő 1896. évben erdősiteni szándékoznak s e célból az állam részéről csemetékben ingyen részesülni kívánnak, hogy ebbeli kérelmüket annak megjelölésével, mely község határában, hány kat. hold nagyságu, tulajdonukhoz tartozó területet, mely fából való és hány éves csemetékkal óhajtanak beültetni s továbbá, hogy a csemeték mily czim alatt, mely vasúti állomásra és a jövő év tavaszán vagy őszen küldendők-e, a folyamodó lakhelyének pontos megjelölése mellett, — legkésőbb f. évi deczember hó végéig ezen miniszteriumnál adják be.

— **Figyelmeztetés.** Az egyenes adó,

utadó, hadmentességi díj, phylloxera-rovat, kutyatartási adó tartozások a harmadik évnegyedre f. hó 15-én esedékessé válván, felhívjuk adózó közönségünkre jól felfogott érdekeiben az irt napig a hátralekoknak lefizetésére, mert ellenkező esetben végrehajtás utján hajtattak fel, ami csak kellemetlen-égeket és költséget okoz.

— **Felhívás.** Az 1892-ik évi XV. t. cz. 3., valamint a XV. t. cz. végrehajtási utasítása 26. §-ban körülirt kedvezményes borítaladó alá eső szőlős gazdák ez uton felhívattak, hogy kedvezményi jogosultságukat városi adóhivatalunknál folyó évi szept. 10-ig annál is inkább jeleítsék be, mert később érkező bejelentések tekintetbe vétetni s az illeték kedvezményben részesítettnek nem fognak.

— **Az első ember.** Egy vendégségben, hol magyarok és németek voltak a hivatalosok, az a kérdés merült fel, hogy magyar volt-e az első ember vagy német. A német sógorok nagyban hangoztatták, hogy de bizony német volt ő kegyelme; mire egy magyar ekkép válaszolt:

— Megadjuk magunkat. Ádámnak csakugyan németnek kellett lennie, mert az Isten, a mint Mózes megírta, néhány nap mulva így szólt vala: „Bánom, hogy embert teremtettem.“

— **Pléhédények tisztítása.** A vaspléhéből készült edények, ha hosszabb időn keresztül tűz fölött állanak, elvesztik szép fehér színüket s megfeketednek. Hogy ismét visszakapják fehér színüket: keverjünk össze fahamut közönséges olajjal, oly arányban, hogy az folyékony pépet képezzen; ezen péppel kenjük be aztán a pléhédényeket s kis idő mulva dörzsöljük le száraz gyapju-ronggyal.

— **A hírlapokról.** Jelenleg mintegy tizenkét millió példány hírlap jelenik meg egy év alatt. Ha ezt az óriási csomó hírlapot egymás mellé raknók, nagyobb terület lepnének el, mint Buda és Pest együttvéve. Megmérve, e hírlapok sulya 781 250 tonna lenne, egymás fölé rakva pedig 800 kilométer magas oszlopot képeznének. Ha valaki egy lapot öt perc alatt olvasna át, e hírlapokon száz évig volna olvasni valója.

— **A női kellem — mint tantárgy.** Mit szólnának ehhez a régiek? Az új-világ leánynevelésében tanítani akarják a női kellemet. Egy new-yorki újság legalább így írja s a következő megjegyzéseket fűzi e hírehez: „Amerikában karikírozzák azt a nővel született és kétségtelenül jogosult tulajdonos, mely a női kellemek ápolására és fejlesztésére való. Itt olyan nevelőintézetek találhatók, hol a növendékek speciális oktatást nyernek a poseolásból, más szóval a leányokat arra tanítják, hogy olyan kellemesen álljanak, üljenek, feküdjenek és kaczerkodjanak, amennyire csak képesek. A kellem kifejezése közben persze minden egyes leányzóknak azon testrészére kell a fősulyt helyezni, más szóval azt a testrészt kell legjobban kellemesíteni, mely a legszebb rajta. Ha egy leányzóknak pld. szép a mellkasa, arra tanítják, hogy minden lehető alkalommal rakja hátra a karjait. Ugyancsak ajánlják, hogy sima derekat viseljen. Ha egy leánykának szép karcsu a termete, az ajtó-pose legyen specialitása, vagyis akár-melyik ajtónál belép, egy-egy kecses lendülettel düljön a jobb vagy bal ajtószárnyhoz, miközben egyik karjára könnyedén rátámaszkodik, a másikat pedig lógassa le. Ha az ajtón sötét függöny van, ez az állás kétszeresen hálás, mert a leányzó úgy tűnik a néző szemébe, mintha egy bekeretezett képben állana, melynek a függöny a háttere. De persze nem csak ennyiből áll az új tantárgy! A fej tartása igen fontos tanulmányok tárgya. Ha a profil szebb, mint az en fáca, a fiatal hölgynek arra kell ügyelnie, hogy arcját

lehetőleg oldalról mutassa. A leülés vagy ledülés kérdése is igen fontos. Sohase feledje a leányzó, hogy mindkettőt tökéletes kellemmel csak akkor fogja végig csinálni, ha testének legelőnyösebb részére fekteti a fősulyt. Addig kell azt a tanítványoknak gyakorolniok, amíg a nevelő vagy nevelőnő műzleszt ki nem elégítik. Nemelyik iskolában még a lepesőkön való járásból is „erettsegiznek.“ Ezek a kellem-tanfolyamok egyéb ként rendszerint a „felsőbb leányok“ oktatására való s a táncz-akadémiákban vagy előkelő magán-iskolákban rendeztetnek be. A szülők persze el vannak ragadtatva az eredmények láttára, mert a gazdag amerikaiak sokat adnak az etikettre. De azt persze nem veszik észre, hogy leányaik eközben elvesztik női bájaik szüziességét s betanult, unalmas kokettek ké trainirozódaak, tele blazirtsággal, felületességgel.

— **A költői lelkü dísznópásztor.** Németországban az eschenbachi erdőben pár nap előtt egy 24 éves dísznópásztor felakasztotta magát egy fenyőfára. — Zsebeiben papirosba csavargatva egy darab szalonuát találtak, amely valószínűleg utolsó falatozásából maradt meg. A szalonuánál érdekesebb volt az a papiros, amelyen a következő vers volt olvasható:

„A tölgyek pusztulnak s nem adnak makkot;
Szegény kis koezáim, de soványok vagytok!
A m-zóktól Isten színtén nem locsolja,
A határban unes egy tenyérnyi pocsolja.

Ilyen visszouvak közt én hát minék éljek?
Hogyha szebb jövendőt immár nem remélek.
A haláltól nékem egy fogam sem vaezog,
Isten veled világ, dísznök és malaczkok!“

Közgazdaság.

A peronospora.

Nagy-Enyed, 1895. aug. 8.

A „Közérdek“ június havi 25. számában közölt ama jóslatom, hogy a peronospora a tenyészetének kedvező időjárás következtében ez idén a tavalyinál sokkal nagyobb mérvben fog fellépni és pusztítani, sajnos, beteljesült.

Permetezetlen szőlők leveleinek sárgulása s elszáradása már távolból hirdetik a vész rohamos terjedését. Miután a peronospora által ellepett szőlők nemcsak az által szenvednek, hogy a szőlőlevelek elpusztulván, az idei termés és a szőlő fája nem fejlődhetik kellően ki s a peronospora a fürtökre is áttérjedvén, azokat is tönkre teheti; hanem ezen baj a szőlőt tenyészetében is annyira hátra vetheti, hogy azt több évi szorgos munka, permetezés és trágyázással lehet csak ismét helyre állítani; azért ismételtelen ajánlom t. szőlős gazdáinknak, hogy szőlőiket haladektalanul permetezzék meg, mert csak így lehet reménységük még az itt leirt bajoknak lehető mérséklésére.

Ámde, mivel a peronospora már erősen fellépett, ma már nem elég a multkor előirt 2%-os folyadék, hanem e helyett 3%-os permetező anyagot kell alkalmazni, vagyis 100 L. viz, 3 kgr. rézgálicz (kékkő) és 7.5 kilo vastag méz előirt módoni keverékével kell nem csak a szőlők levelét, hanem még a szabadon lógó fürtöket is jól megpermetezni. Ez alkalommal van szerencsém a t. érdeklődő közönségnek tudomására hozni, hogy a földmívelésügyi miniszterium a peronospora-vészt kimerítően tárgyaló, 3 színes képpel kiállított, Linhart és Mezey magyar-óvári akadémiai tanárok által készített jeles kis munkából 51 példányt azon utatással küldött hozzám, hogy azt igen olcsón — 30 krért — áruba bocsássam.

Midőn ezt közhírré teszem, egyuttal tudatom, hogy míg a készlet tart, ezen munka nálam 30 kr előleges beküldése mellett megrendelhető.

Mórágyi István,
igazgató.

C s a r n o k.

A tövisi kereszt.

A tövisi városvegen
Kicsi kereszt áll szerényen.
Utaz alig veszi észre,
Nincs rajt, a mi megigézze.

Sok öreg embernek pedig
A két szeme könnyel telik,
Reá nézve a keresztre,
Bus időkre emlékezve.

Tüztenger volt körös-körül,
— Ellenségnek vad gyönyörül —
Csak e város maradt épen,
Szigetként a zugó vészben.

Körös-körül legyilkolva
Ott hevert a nép halomba.
Itt senkit sem ért halála,
Meg nem görbült hajaszála.

A békének, szeretetnek
Emlékére e keresztet
A vész után úgy emelték:
Mindenki rá emlékezzék!

Versényi György.

A „Védegyelet“.

Irta: Maróthi János.

A várdai polgárság azon része, mely hivatalos jelvényül a — papucsot használta, súlyos asszonyi uralom alatt állt; szóval ezek a jámbor férfiak, kik feleségeik tudta és beleegyezése nélkül egy tapodtat sem lephettek, egy szép napon összeálltak és megalkották a V e d e g y l e t e t, mely hivatva lett volna a férfi érdekeket s a férfiúi hegemoniát minden tekintetben megóvni és előtérbe tolni. — A közlekedéssel egyhangulag megválasztott elnök természetesen Bátor Sebestyén lett, a kiról általánosan tudva volt, hogy a városban ő nyögi leginkább az asszonyi zsarnokságot s így neki áll legjobb érdekeben e sajnálatos viszonyokon változtatni.

Bátor Sebestyén buzgó tevékenységet fejtett ki azon czélból, hogy az együletet zöld agra juttassa, vagy is hogy a tagok — vele együtt — minel előbb felszabaduljanak a hitvesi járom alól. A czél érdeke úgy kívánta, hogy a Védegyelet létezése és működése titokban tartassék, legalább mindaddig, míg dicsőséges eredményhez nem jutnak. Azután „Szegény gyermekeket felruházó társaság“-gá alakulhat át, miután mint papucs-kormány elleni Védegyelet megszűnt érdemleges alappal birni.

A kezdet kitüno auspicziumokkal indult meg, amennyiben néhány összejövetel fényesen sikerült. Ez a tény már magában véve is eredménynek volt tekinthető és jó maguk előtt is megfoghatlan volt, hogy honnan vettek bátorságot, az asszony megkérdése nélkül eltávozni hazulról? Bzonyosan az öszszetartás és az egyleti szellem vezérelte őket ez első önálló lépésüknel.

Bátor Sebestyént illette meg a tisztesség, hogy megnyitó szót tartson sorsosainak.

— Uraim! — kezdé gyújtó szónoklatát — mi fehér rabszolgái vagyunk az emberi társadalomnak. Sokan ugyan veres szájjal hirdetik a szabadságot, de mi elnyomott férfiak még középkori világban élünk (Ugy van!) és szenvedünk pokoli kínokat, holott csupán rajtunk mulik, hogy helyzetünkön javítsunk és férfit formáljunk a férfiból!

— Ugy van! Éljen! hangzott szerte a hallgatóság tetszésnyilatkozata és itt-ott örömkönyvek csillogtak a szemekben.

Bátor Sebestyének erőt kölcsönzött ez a tüntető helyeslés és folytatta:

— Összejöttünk, hogy közös akarattal küzdjünk a magasztos czélért; összejöttünk, hogy egyesült erővel vissza-állítsuk a férfiak ősrégi uralmát az asszonyok fölött. Összejöttünk. . . .

Itt hirtelen megakadt a szónok s a hallgatóság izgatottságot észlelt rajta.

Vajjon mi érte őt?

Ugy hittek valamennyien, hogy a lelkesedés vagy a reménység hozta őt lázba, pedig valójában csak az történt, hogy a kerítésen kívül — mert kerthelyiségben folyt le a gyűlés — asszonyi alakot látott elszuhanni az ut sötétjében és ennek folytán valami hirtelen támadt gyanu elszédítette őt. Szerencsére a többiek mit sem sejtettek erről, különben nem kis zavar és ijedség támadt volna köztük. Így azonban példás rendben folyt tovább a gyűlés. — Az elnök megtapsolt beszéde után újabb szónokok akadtak a tagok közül, kik mindnyájan megfontolt javaslattal álltak elő és reményteljes jövővel kecségtettek szenvedő embertársaikat. Végezetül, mikoron már kifogytak a tárgyból, a czím és czimer kérdése került szönyegre s ennek eredményeül megállapították, hogy jel-szavuk: „Le az asszonynyal“ lesz, czimerüket pedig egy férfi-kéz által szétroncsolt női papucs fogja képezni. — A gyűlés véget ért, az egylet oszlopai pedig duzzadó kebellet tértek meg hajlékukba és azon éjszaka bizonyosan valamennyien győzelemről álmodoztak, melyet feleségeik tulkapásaival szemben kivívtak.

Hogy azután mily leforrázó hatásu ébredésük volt, az nem tartozik ide. . . .

Bátor Sebestyén ur másnap olyan hatalmas urnak képzelte magát, ki még a — feleségének is parancsolni képes s így nem csodálható, ha kaecintani is merészelt egy mellette elhaladó hölgyre, midőn a délutáni órákban hivatalából hazafelé igyekezett. A hölgy szívesen vette Sebestyén legyeskedését s az ismeretség, valamint a barátság hamarosan megkötöttetett kettőjük között.

Zelmira asszony mindjárt arról kezdett álmodozni, hogy ez az ur tán halálosan belé fog szeretni s megkéri kezét. Örömeben nyájasan mosolygott Sebestyéne és már arra a keresre is hajlott, hogy neki naponta légyottot adjon, midőn észrevette Bátor ur újján a jegy-gyűrűt és haragjában ajkába harapott.

— Ön már nős ember, uram! szolt megütökze.

— Oh kérem, az nem tesz semmit, felelt hévvel a szerelmes lovag. Hál' Istennek, tettem lépéseket, hogy feleségemnek mi köze se legyen az én dolgaimhoz. Tehát a felöl nyugodt lehet drága Nagysád!

— Hogy-hogy?

— Csak úgy, hogy ezentul minden várdai asszonynak a konyhában lesz csupán dolga. E pontnál, Zelmira kíváncsiságának kielégítésére, tövéről hegyére elmesélte a Védegyelet keletkezését, programját és eddig elért sikereit és midőn avval végezte, hogy ők majd megtörik az asszony hatalmát, ördögi mosoly mutatkozott ajkán. Nem jutott eszébe, hogy szabályellenes beszédet vitt most véghez, mert az egyletről valamit nyilvánosságra hozni, tiltva volt. A főhiba abban rejlett, hogy n ő t avatott bele a titokba, ki tudvalevőleg mindenre képes, csak arra nem, hogy a rábizott titkot magában tartsa.

Bátor ur is megszeppent, hogy erre gondolt és félt is a fölfedeztetéstől, de elmúlt egy nap, két nap, egy hét, két hét, s a védegyelet még mindig nyugodtan tarthatta meg üléseit.

A dolog illetően kimenetele elkergette a félelmet Bátor ur szive-tájáról és biztonságérzetében annyira ment, hogy valami új javaslatot kovácsolt ki az egylet érdekében működő agyveleje.

Ez a javaslat holmi kitüntető jelvényekről szolt, affélevitészégi érdemrendekről, miiket az egylet buzgó tagjai nyerjenek el, ha hivatalosan kimutathatják, hogy ők otthon, a családi körben, vezér-szerephez jutottak, továbbá korlátlan birtokosai a kapukulesnak és önálló, asszony által meg nem szabható zsebpénz fölött rendelkeznek.

Az eszme fölötté tetszett a tagoknak, kik rövid idő mulva ismét összejöttek egy agglegény barátjuk elhagyatott kertjében, hogy tovább főzzék a világrendet felforgató terveket.

A fák méla zugása közben fölállt Bátor ur, hogy kifejtse hívei előtt magasztos gondolatait. Áhítatos csendben hallgatták az eszméért lelkesülő szónoklatot, azaz hallgatták volna, ha a szónok hirtelen le nem ugrik az asztalról, honnan szavait hangoztatta és egér-utat nem vesz. Minden oldalról láрма, ágak tördelése hallatszott fel egyszerre s a megrémült egylet percz alatt felfogta a veszély nagyságát és menekülni kezdett.

Árulás történt: a tagok feleségei haragtól villámlo szemekkel rontottak a gyűlés színhelyére és irgalmatlan kézzel osztogatták a kitüntető jelvényeket, afféle vitészégi érdemrendeket, melyek ez egyszer kék folatok alakjában jelentkeztek. . . .

A várdai polgárság nagy része ma is a papucs hatalmát nyögi.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó: CIRNER J. JÓZSEF.

Ifj. Cirner József könyvnyomdája. Nagy-Enyeden.

Henneberg-selyem esakis akkor valódi, ha közvetlen gyáramból rendelik — fekete, fehér és színeseket 35 krtól 14 frt 65 krig méterenkint — sima, csikos, koczakozott mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) stb **postabér- és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat posta fordultával küld: Henneberg G. (cs. k. udvariszállító) selyemgyára Zürichben.** Svájczbaezimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintézetnek. (1)

Keresek itt helyben Nagy-Enyeden egy gyümölcs és veteményes kertet több évi haszonbérre. Szíves ajánlatokat kérek irodámba.

2-3

BUDA EDE, körjegyző.

Egy magas, használható

KERÉKPÁR

igen olcsón eladó, czim a kiadóhivatalban.

1--3

A.-Fehér vármegye közig. erd. bizotts. elnökétől.

Sz. 453—895.
k. e. b.

Pályázati hirdetés.

Az Alsó-Fehér vármegye területén szervezett kerületi erdőőri állomások közül a **vingárdi** lemondás folytán megüresedvén, ezen 200 frt fizetés és 80 frt lóartási átalánnyal javadalmazott erdőőri állás betöltésére pályázat hirdetik.

Felhívtnak pályázni kívánók, hogy az erdőőri szakvizsga letételét igazoló bizonyítvánnyal, ugy életkorukat, egészséges testalkatukat, eddigi alkalmazásuk és jelenlegi szolgálatukat igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat **f. évi augusztus hó végéig** hozzám nyujtsák be.

Az erdőőri kerület terjedelme és a szolgálati teendőkről felvilágosíthatást nyerhetnek a két járási főerdésznél, a járási főszolgabírák és városi polgármestereknél.

Nagy-Enyed, 1895. augusztus 3-án.

Csató János,

kir. tanácsos, alispán,
mint a közig. erd. biz. elnöke.

1—2

A brassói portland-cement-gyár

ajánlja legkitünőbb

PORTLAND-CEMENTJÉT

felelősség mellett **folyton egyenlő és teljesen megbízható** minőségben, bármely vasuti állomáshoz szállítva, a legolcsóbb árban.

Nagy-Enyeden kapható: **Winkler János** urnál, ahol

Roman-cement

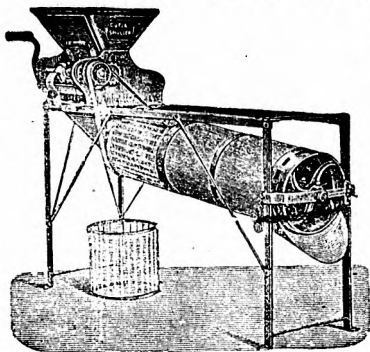
mindig legjobb minőségben található.

18—24

STAHEL és LENNER BUDAPEST,

Trieur- és lemez-lyukasztó-gyár.

Gyár: Katona József-utca 8. szám, Margithid és nyugoti pályaudvar közt.

Árjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek.

Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségű:

Trieurök: a konkoly és búkkönynek a buza, árpa vagy rozs közüli kiválasztására.

Trieurök: a zabnak vagy árpának a buza közüli és a gömbölyű magvak kiválasztására.

Lencsetisztító és osztályozó-Trieurök: az árpa kiválasztására és a lencse osztályozására.

Osztályozó-Trieurök.

Szabadalmazott Trieur és osztályozógépek minden gabonafaj tisztítására és tetszés szerinti osztályozására. — Elvállalunk Gutjahr és Müller, illetve Mayer rendszerű trieurök csekély költséggel a trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott trieurökre átalakítását.

Malom-Trieurhengerek vagy burkolatai, **lyukasztott vagy hasított lemezek** tetszés szerinti anyagban ipari vagy gazdasági célokra.

Ajánlom a t. közönségnek a **frissen érkezett**

BÜKSZÁDI,

Baross, borszéki, budai, gieshübli, Margit, Selters, carlsbadi, mühlbrunni, Sprudel és Salvator gyógyvizeket.

Pár nap múlva érkezik a friss töltésű **Répati** víz, mely kitűnő vizet mindig raktáron tartok

Együttal felhívom nagybecsű figyelmüket a raktáromban levő, **legjobb**nak elismert **beocsini**

PORTLAND ÉS ROMAN CEMENTRE,

melyek nálam **gyári árban** kaphatók.

Teljes tisztelettel

Bisztricsány Lajos.

Sz. 40—895. ö. t. sz.

Pályázati hirdetmény.

A nagyenyedi Önkéntes Tüzoltó-Egylet a **KARMESTERI** állomásra pályázatot hirdet.

Feltételek: kötelessége a tüzoltó-zenekarnak és városi cigányzenekarnak heti két-három próbán való gyakorlása, új tagok beiktatása.

Fizetése évi 300 frt utólagos havi részletekben.

Aki énekkar vezetésére alkalmas, előnyben s az iparos-iffjuság énekkarának vezetéséért külön díjazásban részesül.

Pályázók kérvényüket, képesíttségüket s eddigi gyakorlatukat igazoló okmányaikat f. é. szeptember 1-ig küldjék be a nagyenyedi Ö. T. E. főparanokához.

Az Ö. T. E. parancsnoksága Nagy-Enyeden. 1895. augusztus 5-én.

Lázár István, Székelyhidy Ödön,
főparanok. e. titkár.

Sz. 2834—895. kig.

HIRDETMÉNY.

Alulírott városi tanács ezennel köz-
hírré teszi, hogy Abrudbánya város

közönsége által épített városi szálloda f. évi október hó 1-től kedve 3. esetleg 6 egymásután következő évre hasznbérbe fog adatni.

A hasznbéri feltételek a hivatalos órák tartama alatt a városi tanács iktató hivatalában bármikor betekintheők.

Felhivatnak ennél fogva a bérleti kívánók, hogy bérleti ajánlataikat **folyó évi szeptember hó 15-éig** annnyival inkább adják be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak. Abrudbányán, 1895. augusztus 6-án.

A városi tanács.

Boér Béla,
polgármester.

Tiszelt uram!
Mintin próba megrendelésével igen meg voltam elégedve, — egész hátra ajánlatom minden barátaimnak, kerem ismét e nagyobb ki-
deményt s b.
Gyoma, 1894. febr. 28. tisztelettel
Özv. Hatvani Sándorné.

Tiszelt uram!
A munkával teljesem meg vagyok elégedve és biz-
tosítom a tekintetes igazgatóságot, hogy jövőre
is, ha szükségem lesz harisnyákra, még az újakat
is ott fogom megrendelni és ismerősöimnek is
megajánlani.
Fuska-Hékon, 1894. január 19-én.
Házati tisztelettel
Hajdu József.

Tiszelt igazgatóság!
A harisnyák megérkeztek, gyors és rendes
elkézbesítést nem mulasztva, el, hogy meg-
elégedésemet ne nyilvánítsam. Ötömmel fogom
rökönimnek és ismerősöimnek ajánlani mint új-
vos intezmenyt.
Nagyrahecsényem nyilvánítsával maradtam
Vilga, 1894. febr. 6.
Tisztelettel
Somogyi
Adamecz Erzsi.

Tiszelt igazgatóság!
Mivel az előbbent harisnyák fejeletével
tökéletesen meg voltam elégedve, mellékelve
küldök s b.
Pogranicza, 1894. november 10.
U. p. Mindszont.
Özv. Jekelfalussy Etelka.

Tiszelt igazgatóság!
Mint már több ízben, egy most is küldöm
a pamutot s b.
Budapest, 1894. február 14.
Tisztelettel
Belcsák Kalmárné.

Tiszelt igazgatóság!
A harisnyák megérkeztek, gyors és rendes
elkézbesítést nem mulasztva, el, hogy meg-
elégedésemet ne nyilvánítsam. Ötömmel fogom
rökönimnek és ismerősöimnek ajánlani mint új-
vos intezmenyt.
Nagyrahecsényem nyilvánítsával maradtam
Vilga, 1894. febr. 6.
Tisztelettel
Somogyi
Adamecz Erzsi.

Tiszelt igazgatóság!
A munkával teljesem meg vagyok elégedve és biz-
tosítom a tekintetes igazgatóságot, hogy jövőre
is, ha szükségem lesz harisnyákra, még az újakat
is ott fogom megrendelni és ismerősöimnek is
megajánlani.
Fuska-Hékon, 1894. január 19-én.
Házati tisztelettel
Hajdu József.

Tiszelt igazgatóság!
A harisnyák megérkeztek, gyors és rendes
elkézbesítést nem mulasztva, el, hogy meg-
elégedésemet ne nyilvánítsam. Ötömmel fogom
rökönimnek és ismerősöimnek ajánlani mint új-
vos intezmenyt.
Nagyrahecsényem nyilvánítsával maradtam
Vilga, 1894. febr. 6.
Tisztelettel
Somogyi
Adamecz Erzsi.

Tiszelt igazgatóság!
Mivel az előbbent harisnyák fejeletével
tökéletesen meg voltam elégedve, mellékelve
küldök s b.
Pogranicza, 1894. november 10.
U. p. Mindszont.
Özv. Jekelfalussy Etelka.

Tiszelt igazgatóság!
Mint már több ízben, egy most is küldöm
a pamutot s b.
Budapest, 1894. február 14.
Tisztelettel
Belcsák Kalmárné.

Tiszelt igazgatóság!
A harisnyák megérkeztek, gyors és rendes
elkézbesítést nem mulasztva, el, hogy meg-
elégedésemet ne nyilvánítsam. Ötömmel fogom
rökönimnek és ismerősöimnek ajánlani mint új-
vos intezmenyt.
Nagyrahecsényem nyilvánítsával maradtam
Vilga, 1894. febr. 6.
Tisztelettel
Somogyi
Adamecz Erzsi.

Tiszelt igazgatóság!
A munkával teljesem meg vagyok elégedve és biz-
tosítom a tekintetes igazgatóságot, hogy jövőre
is, ha szükségem lesz harisnyákra, még az újakat
is ott fogom megrendelni és ismerősöimnek is
megajánlani.
Fuska-Hékon, 1894. január 19-én.
Házati tisztelettel
Hajdu József.

Tiszelt igazgatóság!
A harisnyák megérkeztek, gyors és rendes
elkézbesítést nem mulasztva, el, hogy meg-
elégedésemet ne nyilvánítsam. Ötömmel fogom
rökönimnek és ismerősöimnek ajánlani mint új-
vos intezmenyt.
Nagyrahecsényem nyilvánítsával maradtam
Vilga, 1894. febr. 6.
Tisztelettel
Somogyi
Adamecz Erzsi.

Tiszelt igazgatóság!
Mivel az előbbent harisnyák fejeletével
tökéletesen meg voltam elégedve, mellékelve
küldök s b.
Pogranicza, 1894. november 10.
U. p. Mindszont.
Özv. Jekelfalussy Etelka.

Tiszelt igazgatóság!
Mint már több ízben, egy most is küldöm
a pamutot s b.
Budapest, 1894. február 14.
Tisztelettel
Belcsák Kalmárné.

Nagy-Enyeden, főtér, VAJDA PÉTER divatár-kereskedésében,
hol minden harisnyakötési megrendelés elfogadjatik és ugyanott a legkínálóbb minőségű gyapotok is beszerezhetők.
És ezt csak az nem hiszi, a ki nem látta és ki nem próbálta, hogy mily jól jön ki, hogyha általa választott pamutból harisnyát köttet a
nagy-enyedi kir. országos fegyintézeti harisnyakötő-gyár intézőségével,
mely már azon kedvező helyzetben van, hogy rövid fennállása óta több mint 1000 elismert levéllel rendelkezik.

RÉSZLETES ÁR-JEGYZÉK:

Férfiharisnyák:

Egy pár közönséges férfi harisnya.	13—14 kr.
Egy pár női közönséges nagy harisnya	15—16 kr.
Egy pár női nagyobb harisnya	18 "
Egy pár női térd harisnya	20—26 "
Egy pár női vagy férfi seyyem harisnya kötés	az árakat 5—10 kr. emeli.

Női harisnyák:

Egy pár női közönséges nagy harisnya	15—16 kr.
Egy pár női nagyobb harisnya	18 "
Egy pár női térd harisnya	20—26 "
Egy pár női vagy férfi seyyem harisnya kötés	az árakat 5—10 kr. emeli.

Gyermekharisnyák:

Egy pár fiu vagy leány harisnya	10—13 kr.
Egy pár fiu v. leány térd harisnya	14—18 "
Egy pár gyermek pántent (nadlis) harisnyakötés	az árakat 2—5 kr. emeli.

Minden harisnya fejelet általában 10 kr. — A dupla sarok és orr-kötés 3—4 krajczárral drágább.

Minta és anyagot a megrendelő fél köteles küldeni.